

Spørgsmaal og Svar.

Svar paa Spørgsmaal.

IX.

Höjesteretsadvokat C. Liebe skriver i „Personalhistorisk tidskrift, 2den række“, I. 237: „Ligeledes måtte jeg ønske at erholde nærmere oplysninger om min bedstefader på mødrene side, pastor *Morten Munck*, i ægteskab med Ida Amalie Barfod (død 1833), der — i en meget ung alder — afgik ved døden år 1791 som sognepræst i Tårnby på Amager.“

Så löjerligt det end kan synes, har jeg först i dag fundet lejlighed til at efterse mine samlinger, og, hvad jeg i dem har om præsten Munch (*ikke* Munck) og hans nærmeste, skal jeg her meddele:

Morten Munch var en søn af præsten Sören Mortensen Munch, født i Torsager 1712, student fra Århus skole 1731, teologisk kandidat (non cont.) 21ste apr. 1738, pers. kapellan i Langå (Tårup) og Vinge 4. nov. 1740, præsteviet d. 30de novb., sognepræst i Kolind, Ebdrup og Skarresø 30de juli 1745, død pludselig ved tebordet 21ste septb. 1770¹⁾. Gift med Gertrud Helene Sindalin, med hvem han havde åtte sønner og tre døtre. Hans enke døde i Grenå i april 1778²⁾.

Morten Munch var, ifølge vitæprotokollen i Sællands bispearkiv, født i Kolind kort för pinse 1754³⁾, blev student fra Århus skole 1772, tog 2den eksamen 1773, teologisk attestats (enstemmig laudabilis) d. 14de desb. 1779, var derpå i fem år dekanus ved kommunitetet, indtil han 19de avg. 1785 kaldtes til residerende kapellan i Tårnby og præsteviedes samme dag⁴⁾. Efter præsten N. F. R. Withs død d. 19de juli 1788 blev han d. 29de avg. samme år kaldet til præst sammesteds, men døde allerede d. 13de apr. 1791 af mæslinger⁵⁾. — D. 18de okt. 1785

¹⁾ Wibergs præstehistorie II, 239.

²⁾ „Kbhvnske Tidender“ 1778 nr. 30.

³⁾ 1754 indtraf pinse d. 2^{den} juni (R. W. Bauers „Calender“).

⁴⁾ Wibergs præstehistorie III, 287.

⁵⁾ Tårnby kirkebog.

havde han i Roskilde¹⁾ bryllup med *Ida Amalie Barfoed*²⁾, døbt d. 29de juni 1761³⁾ (født 24de Juni?), flyttede efter sin mands død til Roskilde, hvor hun siden boede, og hvor hun d. 21de septb. 1833 døde i huset hos sin datter. — De havde børnene:

1) Sören Munch, f. 1. marts 1787, † 15. febr. 1788.

2) Sören Munch, f. 22. okt. 1788, student fra Roskilde skole 1807, blev senere officer, men døde omkring 1829 i Frederikssund som sindssvag.

3) Karoline Frederikke Munch, f. 10. okt. 1790, gift 2. okt. 1813 med hospitalsforstander Georg Julius Johnsen Liebe i Roskilde, født i Kristiania 7. septb. 1789.

Ida Amalie Barfoed var en Datter af *Karl Frederik Barfoed*, der i vitæprotokollen i Sællands bispearkiv giver os (på latin) begyndelsen af sit levned således:

„Jeg Karl Frederik Barfoed så første gang denne verdens lys d. 24de febr. 1725⁴⁾, i en landsby i Fyn, som hedder Lunde. Min fader er Anders Barfoed, som først var præst i Lunde, derpå i Lumby og provst i Lunde herred; min afdøde moder hed Karen [Kristensdatter] Morland. Efter at være privat undervist blev jeg 1742, i mit attende år, af min fader dimitteret til Københavns universitet, og i juli måned [d. 31ste] indskreven blandt de akademiske borgere. Næste år underkastede jeg mig 2^{den} eksamen, og d. 9de desb. 1748 tog jeg teologisk attestats [med havd] under professorerne M. Wøldike og P. Holm. I begyndelsen af det følgende år [d. 3^{die} jan. 1749] prædikede jeg for dimis i Trinitatis kirke [ligeledes med havd] og havde P. Holm til sensor. Da jeg således havde endt det akademiske studium, begav jeg mig hjem til min fader, men vendte 1753⁵⁾

¹⁾ Erslews „Forfatterleksikon“ (suppl.) II, 212.

²⁾ Nar Wiberg (III, 289) kalder hende „Barfoed eller Barfred“, er det sidste galt.

³⁾ Fodby kirkebog.

⁴⁾ Lunde kirkebog siger det samme og tilføjer, at han blev hjemmedøbt d. 27. febr. og ført i kirken d. 12te marts, båret af fru Charlotte Amalie Sehested, hvis svigerinde Frederikke Sehested holdt huen. Efter dem er han da sagtens opkaldt og har således fået et par navne, der ellers vare fremmede for slægten.

⁵⁾ Samme år, som faderen 2^{den} gang havde bryllup.

tilbage til Sælland, hvor jeg tilbragte to år dels i København, dels på landet. Derpå underviste jeg fra 1755 til 1759 inspektør Thomesens søn på Wodroffgård, indtil jeg, ved Guds nåde, af fru Elisabeth v. Thienen, enke efter Mågens Scheel v. Plessen, blev kaldet til præst i Fodby¹⁾. Til dette æmbede indviedes jeg d. 2den novb. af hans højærværdighed biskop L. Harboe. Gud give, at det mig betroede æmbede må vorde ham til ære, mig og mine tilhørere til frelse!“

Hertil kunne vi føje: I Fodby indsattes han d. 9de desb. af provst Jakob Hvid²⁾, men allerede halvtredie år senere, d. 8de maj 1762, kaldtes han til præst i Vallensved³⁾, hvor han døde d. 3die og jordedes den 10de april 1775⁴⁾, efterladende sig, som en af hans eftermænd, provst Korn, fortalte os, „et godt og hæderligt eftermæle“. — Under 21ste apr. næsteften tillod et kgl. reskript hans efterleverske at beholde kaldets indkomster udelte fra mandens dødsdag til eftermandens kaldsbrevs konfirmationsdag⁵⁾. — Denne hans enke var Charlotte Bang, en datter af Rasmus Pedersen Bang⁶⁾ og Anna Katrine Pedersdatter Hellevad⁷⁾. Hun var født i Lumby 5. marts 1725, var således ni dage yngre end sin mand, med hvem hun blev gift i okt. 1760⁸⁾. Hun flyttede efter hans død til Roskilde, hvor hun i tyvesyv år overlevede ham og døde d. 7de febr. 1802. — De havde børnene:

1) Ida Amalie Barfoed (se ovenfor!).

2) dødfødt datter, jordet i Fodby 29. Juni 1761, altså tvilling til Ida Amalie.

3) Vibeke Barfoed, døbt i Fodby 9. novb. 1762, var i en række af år i huset hos sin syster i Århus, hos hvem hun døde ugift (1838?).

¹⁾ Adresseavisen siger d. 26te okt. 1759, Blochs manusk. d. 29de okt.

²⁾ Fodby kirkebog.

³⁾ Adresseavisen. — Når Blochs manusk. sige, at han fra Fodby kaldtes til Hyllinge og Marvede og herfra til Vallensved, er dette urigtigt.

⁴⁾ Vallensved kirkebog.

⁵⁾ Sællands stifts landemodsakter.

⁶⁾ Født i Nyborg 5. avg. 1686, student 1708, degn i Lumby 1719, † 23. apr. 1753 (Lumby kirkebog).

⁷⁾ Enke efter sognedegnen Hans Kristian Herthel, gift med Bang 18. okt. 1720, † 26. marts 1748 (Lumby kirkebog).

⁸⁾ Lumby kirkebog.

4) Karen Morland Barfoed, døbt i Vallensved 7. maj 1764, gift i Roskilde 29. avg. 1781 med Nils Kirchemoe Bechmann (en søn af præsten Mårten Bechmann og Lovise Lusie Kirchemoe), — født på Læssø 26. jan. 1753, student fra Ålborg skole 1770, tog 2den eksamen 1771, blev alumnus på Valkendorfs kollegium 1773, teol. kand. med lavd. 11. desb. 1776¹⁾, dekanus på kommunitetet 1777, kapellan ved Århus domkirke 28. marts 1781, præst ved Fruekirke sammesteds 16. febr. 1798, præst ved domkirken og konstitueret stiftsprovst 20. febr. 1807, tillagt rang med stiftsprovster 30. desb. 1812, † 6. apr. 1816²⁾. Hans enke, der skal have været en særdeles vakker og dannet kone, † i Århus 29. okt. 1840. — De havde kun en eneste datter, en dværginde, som nok opnåede segstiårsalderen.

5) Maren Hegelund Barfoed, døbt i Vallensved 30. septb. 1765, † barnløs 17. febr. 1825; — gift i Roskilde 21. desb. 1801 med landvæsenskommissær Henrik Kristian Møller, der var født på Kongskilde mølle 24. avg. 1771, blev byfoged i Roskilde 30. septb. 1806, tillige borgmester 21. desb. 1813, virkelig kanselliråd 31. juli 1815, virkelig justitsråd 3. maj 1826, tog sin afsked 27. septb. 1836, † i Roskilde 19. febr. 1839. Han ægtede efter sin første kones død Jakobine Kristine Liebe.

Jeg er måske allerede gået lidt udenfor det opkastede spørgsmål, og dels derfor, dels af sømmeligt hensyn til den plads, som tidsskriftet måtte kunne indrømme mig, skal jeg ikke forfølge Ida Amalie Barfoeds slægt videre, hværken opad eller til siden.

Frederiksberg d. 6te maj 1888.

Frederik Barfod.

X.

Hans Christopher Nørager (se ovfr. S. 73) var først Fuldmægtig i General-Toldkammerets norske Toldkontor og blev 5 November 1794 Toldkasserer i Mandal, i hvilket Embede han døde 1811. Han var i 1801 gift med Caroline Amalie Moll, der da var 32 Aar gammel og havde med hende 2 Sønner, Conrad Edvard Nørager, 9 Aar gl., og Christopher Julius Nørager, 7 A.

¹⁾ Vitæprotokollen i Sællands bispearkiv.

²⁾ Erslews forfatterleksikon I, 91 og suppl. I, 98.

gl. Senere fik han i sit Egteskab flere Børn, nemlig en Søn født 21 Sept. 1802, en Søn født 1 April 1804 og en Søn, født 7 Marts 1806, for hvilke 3 Sønner Moderen, der overlevede Faderen, oppebar en liden Pension til deres fyldte 18de Aar. Saavidt vides stod Toldkasserer Nørager ikke i noget Slægtskabsforhold til den adelige Slægt Moltke. Vistnok angiver Lengnick paa sin Stamtavle over Familien von der Maase, at Sibylla von Schubarth, en Datter af Generaladjutant, senere Toldinspecteur i Assens Herman Michael Christian von Schubarth til Andrupgaard og Elisabeth Ramus, skal have været gift med „Toldinspecteur Nørager i Norge“, i hvilket Tilfælde denne vistnok paa en Maade kunde siges at være kommen i et Slags Svogerskabsforhold til Medlemmer af Familien Moltke, idet en Fætter af den nævnte Generaladjutant Schubarths Moder, Marie Elisabeth von der Maase, Oberst og Kammerherre Fredrik v. d. Maase var gift med Sophie Henriette Moltke, og hans Broderdatter Henriette v. d. Maase med Oberst og Kammerherre Carl Fredrik Moltke. Men denne Lengnicks Anførsel er ikke rigtig. Thi Anna Sybilla von Schubarth var ikke gift med „Toldinspecteur“ Nørager, men med Toldkasserer i Tønsberg Hans *Nørregaard*, fra hvem den endnu levende norske Slægt af dette Navn nedstammer.

E. A. Thomle.

Spørgsmaal.

10.

Hvis Søn var den norskfødte Major *Frantz Christian Hesselberg*, død i Rendsborg den 13. Februar 1736?

Han var gift med Beate Hedevig, født Gude, fra Rendsborg. Søster af Generalmajor Gude (Kommandant i Kjøbenhavn 1772).

Deres Søn var den ved Paladsrevolutionen i 1772 tilligemed Struensee og Fl. arresterede Oberstlieutenant Hesselberg, der døde som virkelig General i Bergen 1809.

Besvarelse af ovenstaaende Spørgsmaal samt enhver anden Oplysning om den heromhandlede Gren af Familien Hesselberg modtages med Taknemlighed af

Fr. Hesselberg,
Softegade Nr. 2 A, Christiania.

Bidrag til Etatsraad Jørgen Elers' Biographi.

Af **Gustav Ludvig Wad.**

Skjønt den Mand, hvis Levned her skal gjøres til Gjenstand for Omtale, hører til dem, hvis Navn er velbekjendt, idet det er knyttet til det af ham oprettede *Elers' Collegium*, er det kun lidet, der paa lettere tilgjængelige Steder findes om ham. Alle, der kjende hans Navn, vide ogsaa, at den Ulykke, der gjorde ham barnløs, tillige var Aarsag til, at han testamenterede sine Midler til velgjørende Formaal. Meget mere om ham vide kun Faa; men da han har Krav paa at mindes af en taknemmelig Efterslægt, skal det her forsøges at sprede noget mere Lys over hans Levned.

Jørgen Elers var Søn af Borgmester i Helsingborg Eggert Elers, over hvem der haves en Ligprædiken, der efter Tidens Skik indeholder hans Levnedsbeskrivelse. Da denne Bog næppe er paa Manges Hænder, aftrykkes her dens biographiske Del. Dens Titel er:

A & Ω | Et hell-blinckende Speyl | For Dommere oc Øffrig-
heds Mænd at | beskue sig udi, | aff | Jobs Bogs det 29. Capitels
12, 13, 14, 15, 16, 17, Vers, | Da | Erbaarne, Achtbar, Wijs oc
Welforstandige | nu Salig Mand | **Eggert Elers**, | Borgemester
udi Helsingborg, | Hans Lig oc Legome, udi een Høy-anseelig,
Folck- | riig oc fornemme, Adelige- Geistlige- oc Borgelige |
Standtz Personers Forsamling, udi vor Frue Kircke den 15. |
Octobris Anno 1667. med vanlige oc Christelige *Cere- | monier* i
sit Soffue-Kammer oc Huilested | bleff nedset, | Meget eenfolde-
ligen fremstillet | aff | **Jacob Lauridtøn Kiøge**, | Sogne-Præst
sammestedt. | Tryct i Lund af Vitus Haberegger, *Gouv. & Acad.*
Carol. Bogtr. [4to].

Den er dediceret (Helsingborg 1. Decbr. 1668) til „Den Erbaarne, Dyderijge oc meget Gud-elskende *Matronæ* Sophiæ Christens Daatter, — — — med sin hierte-kiere Søn Hæderlige oc Vellærd unge Mand Jvrgen Elers“, og prydet med Eggert Elers'

Portrait, stukket af Halweg; under Kobberet læses et Vers af Vitus Bering¹⁾. Efter Indledningen følger Levnedbeskrivelsen saaledes:

Hvad sig belanger at tale om denne Erlige, achtbare, Vjise oc velforstandige Mand Eggert Elers, fordum Borgemester her udi Staden, oc nu salig hos Gud, hans Erlige Fødsel til Verden, Christelige Lifs oc Lefnetz Fremgang i Verden, oc salig Affskeed af Verden;

Da er denne Sal. Mand barnfødt til Itzehow udi Holsteen *Anno* 1610 St. Jacobi Apostels Dag²⁾, een formiddag imellem 8 oc 9 slet, som indfalt Onsdagen den 18. Julij, aff hederlige oc fornemme Forældre. Hans Fader var dend Erlige, Achtbar oc Velfornemme Mand Jørgen Elers, barnfødt til Burg paa Foemeren, oc hans Moder dend Erlig, Dyderig oc Gudfryctige *Matrone* Mette Reers, barnfødt til Krempe i Holsteen, nu begge saligen udi Herren hensoffvede. Oc effterat vebemelte fromme oc nu Salige Forældre af Herren med denne deris Ljffvis Fruct vare velsignede, hafve de strax efter Christi Befalning opofret hannem Herren igien oc ved dend hellige Daab i den lefvende Vjnstock *Jesum Christum* ladet hannem indplante, aff huilcken hand oc haffver dragit Safft oc Krafft, Fructer at bære til det ævige Liff. Der effter haffve de anvent all Fljd paa hannem med betimelig Optuctelse, saavit hans Alder har kundet fatte; men som de Sl. Forældre *Anno* 1613 hafve begifvit sig fra Itzehow i Holsteen, der de først *residerede*, offver til Foemeren, huor de sig igien nedsatte, hafve de samme deris liden Søn under god *information* ved Christelige Schole-gang baade i Latinske saavelsom Tydske Regne- oc Skriffvere Schole der ladet opdrage, huor hand under merckelig Tiltagelse oc Forbedring udi alt det, som et dydigt Barn kand anstaa, med allerstørste sønlig Lydighed ved Scholen oc hos sine kiere Sal. Forældre er forbleffven indtil paa sit Alders trettende Aar.

Men saasom hans elskelige kiere Forældre hafve fornummit, hand icke alleniste udi sin Regne- oc Skrifvere-Konst var kommen til den *maturitet*, at hand bequommeligen Tieniste giøre kunde, hand oc til med af Naturen self var *inclinert* til sin Velfært hos andre ved Tieniste at søge, hafve de ingen Tid ladet med hannem forbigaa, mens strax sat hannem til Sal. Andres Elers, fordum Borgemester til

¹⁾ Consulis hæc forma est Eggerti, cætera fama
Per totam differt, qva patet Arctos humum,
Qvem summos inter Helsingæ gentis honores
Fecerunt Virtus et benefacta senem.

Verset er optaget i *Deliciæ poetarum Danorum* II, 88.

²⁾ Den 18. Juli er Arnolphi Episcopi Dag, hvorimod Jacob Apostels Dag er 25. Juli, Ugedagen derefter; der foreligger saaledes her en Fejltagelse.

Burg paa bemelte Foemeren, huor hand fast paa et Aars Tid forbleff indtil *Anno 1624 in Junio*, hans Sal. Fader sig en Reise fra bemelte Foemeren til Rønneby udi Bleging haffver paataget, huor tuende dend Sal. Mands Faderbrødre, nemlig Matthias Elers, Borgemester i Rønneby, oc Jacob Elers, fornemme Handelsmand sammesteds, *residerede*, til huilcke hand efter sin gode Faders Villie er med offverreist. Oc saasom hans Sal. Faderbroder Jacob Elers, da hand var kommen, haffver særdelis frem for andre inderligen elsket hannem, haffver hand oc begieret hannem hos sig at motte forblifve, huilcket hans Sal. Fader oc haffver bevilget, huor hand med største Troskab, Flittighed oc Hørsomhed sin Dyd haffver kiende ladet, icke alleniste hos hannem selff, men end ocsaa paa fremmede Stæder til Lübeck, Rostock, Stralsund, Kiøbenhaffn oc huort hen de hannem med allehaande Kiøbmausskab haffve forsendt, oc det indtil den 13. *Martij Anno 1629* hans salige Faderbroder fra deene Verden ved Døden afskeedigede. Oc endog hand befant samme sin gode Faderbroders oc *Patrons* efterlatte Hustrue udi en hefftig Siugdøm af Sprinckel at ligge ved Sengen, hafver hand ey forladt hende, men baade i hendis Suaghed, saa ocsaa halff andet Aar der efter til *Anno 1631* dend 5. *Septembris* troiligen oc flitteligen hende tient baade udi Kramhandlingen hiemme ved Huuset, saa vel som oc i all anden Handling, inden oc uden Riges, være sig paa Tydsk-land eller anden Stæder, huor Fornødenhed det udfordret haffver, saasom hun selff befant sig vel aff oc hafde stor Gefald udi, indtil den 5. *Septemb. Anno 1631* hun efter Anfordring haffver da meddeelt hannem sin gode, venlig oc rictig Afskeed.

Siden haffver hand nogen ringe Handling for sig selff anfanget oc dermed dend 5. *Decemb. Anno 1631* seilet paa Foemersund, sine Varer der udi Landet opskibet oc paa Vinteren hos sine kiere Forældre der ofver forblefven, huilcke hand er blefven meget kierkommen. Imidler Tid hafver hand sig med anden Vare forsørget, huormed hand i For-aaret 1632 dend 18. *Aprilis* til Rønneby igien er offvergangen, der atter en deel Vare for sig selff indkiøbt oc een deel aff sin Faderbroder Borgemester Matthia Elers betroed, huormed hand er gaeen paa Lübeck oc der aff een hans Vettere ved Naffn Andres Mæes, da Borger udi Helsingborg, er antreffet, som hannem *condition* udi Kramhandlingen tilbød, til huilcken hand oc dend 7. *Julij Anno 1632* fra Rønnebye til Helsingborg er neder-reist oc den 21. *Julij* til hannem i Tieniste indtrædet oc Kramboden paa 2 Aars Tid for Karl betient, indtil dend 10. *Julij Anno 1634* forbemelte Andres Mæes hannem udi Handlingen med sig selff hafver indtagen, Kramboden oc Godtz til hannem offverlat, selff med Hustru oc Børn til Foemeren er ofverreist oc sig der nedsatte, saa at denne Sal. Mand detz Handling allene

self hafver forrestanden til *Anno* 1636 dend 12. *Julij*, de fra hinanden venligen oc vel ere adskilte fra samme deris fellitz *Compagnie-Handling*, fra huilcken Tid dend Sal. Mand for sig self udi Helsingborg allene *negotierit* hafver; er oc 1642 den 29. *Septemb. Michaelis* Dag af Borgemester oc Raad, dend Stund hand endnu var uden Ecteskab, forordnet til Stadtz-Kiemner, huorfra hand in *Octob.* 1643 er igien entlediget oc *qviteret*. Og som hand effter Bøn oc Paakaldelse, gode Venners Raad oc egen betenckende, *Anno* 1646 hafver begieret til et Erligt, Christeligt oc kierligt Ecteskab sin nu meget Sorrig-fulde, bedrøffvede oc effterlatte kiere Hustru, da dyderige Møe, *Sophiam* Christens Daatter, Salig affgangne Christen Davidszøns, fordum Borgemester oc Toldskrifver udi Helsingør, oc *Sophiæ*, Sl. *D. Johannis Knopperi* Daatter, deris Daatter, hafve de Sl. Forældre hannem hende samtyckt, oc er deris Bryllups Høytid holden udi Helsingør dend 8. *Febr.* 1646.

Der effter er hand *Anno* 1648 dend 5. *Decembr.* forordnet til *Hospitals* Forstandere oc 1649 derfra igien entlediget oc *qviteret*. *Anno* 1650 dend 25. *Aprilis* er hand af dend Edle oc Velbaarne Herre, Her Biørn Wlfeld, da Slotz-Herre paa Helsingborg, forordnet til Raadmand oc 1655 dend 3. *Febr.* af hans Kongl. Mayt. af Danmarck Rigens *Admiral* oc Leens-Herre paa Helsingb., dend høy-Edle oc Velbaarne Herre Her Owe Giedde forordnet til Borgemester, huilcke hans Ampter oc Bestilninger hand meget Christeligen oc vel forrestanden hafver, at hand end ocsaa self der offver i denne hans Suaghed har befundet hos sig en god Samvittighed, at hand Kirckens, Scholens, de Fattigis *Hospitals* (huilcket at lade *reparere* oc forbygge, de Fattige Lemmer til nytte, denne Sal. Mand haffver taget sig stor Omhyggelighed oc Vmage tilfore) ja de Fortrengte oc Enckers beste søgt haffde, saa vit Menniskeligt oc mueligt være kunde. Vdi hans Ecteskab haffver den Almæctig gode Gud velsignet hannem oc hans kierste Hustrue med tuende Børn, een Søn oc een Daatter; Sønnen ved Naffn Jørgen Elers endnu sørgeligen med sin kiere Moder igien leffver, Gud dennem samptligen trøste oc Faderligen oc naadeligen husvale. Daatteren *Sophia* Elers, fød dend 25. *Julij Anno* 1649, er saligen død den 27. *Septemb.* nest effter, hendis Siæl Gud glæder. Hvad denne Sal. Mands Siugdøm angaaende er, da siunis hand udi nogle Aar at hafve været besuerget med et hefftig Skiørbugs Flod, oc fornemmeligen haffver hand i forgangen Aar 1666 af samme Tilfald fast været offvervunden, mens formedelst Guds Bistand ved den hæderlige oc høylærde Mand *D. Christian Foss*, Lands-*Medicus* her udi Skaane oc Cannick udi Lund, saa vorden *assisterit*, at hand (Gud være æret) dagligen udi Styrcke oc Helbrede tiltaget hafver, indtil i dette Aar 1667 Tijszdagen

den 11. *Sept.* hand udi alle sine Lemmer befant sig upaszlig, huorfore hans meget Sorrig-fulde efterlatte kiere Hustrue til hans Helbreds *reparation* haffver strax søgt Raad hos velbemelte *D. Christian Foss.* Men i det at Siugdommen Onsdagen den 25. *Septemb.* fick saa vit ofverhaand, at hand maatte *continuere* ved Sengen med stor Hofvet-verck samt Lemmernis Besuæring, som hand fant sig meget angreben af, dog aff ulige Forandringer, efftersom Siugdommen sig ofte haffver omvexlet, at det undertiden til Bedring oc Helbreds Tiltagelse, undertiden til Suagheds Forøgelse haffver ladet sig ansee, er underdets intet forbigaaet, saavit til dend salige Mands Helbred oc Sundhed tiene kunde, oc omsider ved et eget *expresse* Bud formaaet velbemelte *D. Christian Foss* til hannem. Jmidlertjd, nemlig Tjszdagen dend 1. Octobris, saasom denne Salige Mand hafver fornummet Siugdommen at formeere sig, haffver hand Gudeligen oc vel betenckt gaffnligst at være Curen aff Siælen at anfange, huorfore hand oc samme Dag haffver ladet mig u-værdig paa mit Embedis vegne til sig kalde, da hand først udi sin rictige Bekiendelse har draget een hiertelig oc smertelig Anger oc Ruelse offver sine begangne Synder, det hand med mange heede Taarers Vdgydelse nocksom *declarerit* oc udviyst haffver, dernæst ved Troen til *Jesum Christum* trøsteligen sig igien opreist, forsickrendis sig paa hans Værskyld, som er meere end giøldig nock til at betale for hans oc dend gandske Verdens Synder; huorjaa hand i dend H. Trefoldigheds Naffn er *absolverit*, oc siden udi sin nu efterlatte Sorrig-fulde kiære Hustruis samt elskelige kiere Broders, velærede gode Suogers oc Suogerskers oc andre fornemme Venners nærværelse *communiceret*, da hand oc sin allerkierriste Frelseris Jesu Christi allerselligste Legoms oc Blods Deelactighed i dend H. Nadvere med allerstørste *devotion* annammede oc dend Trøst aff Guds Ord hannem meddeeltis om *Sacramentetz* Nytte tillige med Herrens kraftig Velsignelse, imod tog med største Hiertens Glæde, aff inderste Siæl oc Aand tackendis sin Gud for denne oc andre høybeteede Naadis Gaffver oc Velgierninger, *resignerendis* udi alle Maader sin Villie under Guds Villie, opfyllendis i saa Maade sit daglige oc meget Christelige *Symbolum*, som var dette, Ah Gott schaffe deinen Willen.

Men saasom velbemelte *D. Christian Foss* ved sin Ankomst Onsdag Aften der efter befant denne Salige Mands Kraffter meget for-suecket, hafver hand ey med megen *medicin* hannem besværet, særdelis effterdi dend Sal. Mand oc slog sit Sind gandske fra Verden oc allene hos Gud søgte efter dette Lif det ævige Lif, begierendis at forløsis oc være med Christo. Laa saa stille hen, haffde ideligen Gud for Øyen med flittig Bøn oc Paakaldelse ved adskillige kostelige Bønners oc statelige *Sententzers* læsende, indtil Torszdag Aften ved 7 slet (da

Siugdømmen haffde fast ganske offverhaand) lod hand oplæse af Psalme-Bogen: Hiertelig mig nu forlængis effter en salig Ende, thi jeg ynckelig trængis af Drøfvelse oc Elende, at vandre er jeg reede fra Verden med en Fart, til Himmerigis Glæde, kom Jesu, kom nu snart. Huilcken Psalme hand paa Tydske Sprock gandske fuldente oc igientog de sidste Ord af ofvenmelte Vers med sine Hænders Opløfftelse imod Himmelen. Siden bad hand denne Psalme at maatte siungis: Herre Jesu Christ, det er mig vist, at jeg ved Døden skal henfare; naar det skal skee, det vedstu best, du vil mig da bevare. Huilcken oc efter hans Begæring paa Tydsk bleff udført, huor udi hand self med Hiertens Andact begynte dette Vers: I Dødsens Strid giff mig o Herre, et skickeligt Sind oc Hierte, at jeg sactmodig oc stille kand være, oc taaligen lide min Smerte, Saa læt som et Lius udslyckes kand, kunde af mit Legem udgaa min Aand, det giff mig for din Død oc Pine. Tog saa et venligt oc kierligt Afskeed met sin meget sorrigfulde oc effterlatte kiere Hustrue sampt til stæde nærværende Venner oc ynskede Guds Velsignelse ofver dennem; tackede hende særligen for venlig oc kierlig Omgængelse oc befalede sin Aand derpaa udi Guds Haand med fremdelis dette Sprockis idelige *repetition*: Læffve vi, saa læffve vi Herren; døe vi, saa døe vi Herren; sigendis derhos med *Stephano*: Jeg seer Himlene aabne, fort, fort, thi Himmerigis Dør staar aaben for alle. Laa derefter stille hen indtil Klocken imellem 1 oc 2 Natten imellem Torsdag oc Fredag hand i Herren sødeligen oc saligen hensoff i hans Alders 57 Aar, 2 Maaneder, 2 Vger, 1 Dag, 4 Timer, der hand haffde leffvet udi et Erligt, Christeligt oc kierligt Ecteskab med sin meget sorrig-fulde, bedrøfvede oc effterlatte kiere Hustrue udi 21 Aar, 8 Maaneder ringere end 4 Dage, Raadmands Platz udi 4 Aar oc 10 Maaneder, Borgemesters Sæde udi 12 Aar oc 8 Maaneder med Berømmelse beklæd.

Nu saasom denne salige Mands Liff oc Leffnet i dette Liff haffver været meget Christeligt, saa haffver oc hans Død oc Afskeed fra dette Liff været meget salig, huorfore mand icke haffver at tuisle paa, hans Opstandelse til det ævige Liff jo ocsaa skal vorde meget glædelig, naar Siælen, som nu er udi Guds Haand, med Legemet, som huiler udi sit Kammer, samlis paa dend store Guds oc vor Frelseris Jesu Christi Herligheds Aabenbarelsis Dag til ævig oc uden Ende glædelig Herlighed oc Salighed.

I selve Prædikenen omtaler Forfatteren Borgmester Elers flere Steder, saaledes:

„Nu denne Salige Mand, Salig Borgmester Eggert Elers, har oc med Sandferdighed *meriteret* denne Berømmelse, at hand haffver reddet

den Fattige, der hand skreeg, oc den Faderløse, som hafde ingen Hielpere. Thi i huor vel at ingen Dommere paa Jorden, saasom et Menniske, kand naa den Lycksalighed, at hand kand være alle til maade, — —, icke diszmindre kand dend salige Mand dette eftermælis med Sandhed, at hand hafver hiulpet mange fattige til rette; — — — Hand hafver oc taget sig de Faderløse an, som icke haffver haft nogen Hielpere, oc som *Mardocheus* opfostrede *Adassa*, som siden kaldtis *Esther* — — —, saa hafver oc denne salige Mand ladet opfostre nogle paa egen Bekostning, som huercken haffver haft Fader eller Moder, Ja hand hafver oc ladet den Faderløse opvoxte hos sig af sin Vngdom som hos een Fader.*

„Hand har med sin Hielp-rjge Haand, som hand haffver udrackt til de Nød-lidende oc Elendige oc reddet dennem fra at forderffvis, draget deris Velsignelse ofver sig; Hand hafver frydet maugen en Enckis Hierte, som hafver været bested udi Bedrøffvelse, sigende til dend samme det, som *David* haffver sagt til dend vjse Qvinde aff *Thekoa*: Gack til dit Huus, Jeg vil gifve Befalning udi din Sag, huo som taler imod dig, før dend til mig, saa skal hand icke meere røre ved dig.“

„Hand har ocsaa iført sig Retvjszhed oc ladet dend beklæde sig, hans Ræt haffver været som een Kaabe oc een Førstelig Hue, Hand haffver skattet det, saa nødtigt oc nyttigt at staa paa Retten, som at iføre sig sine Klæder, oc at giøre ret haffver hand huldet for at være sig dend ypperste Prydelse.“

„Hand haffver oc *meriteret* denne Berømmelse, at hand haffver været dend Blindis Øyne oc den Haltis Fødder; De Vanvittige, som intet haffver forstaaet, oc de Van-mectige, som intet hafver formaaet, haffver hand hiulpet oc med Raad oc Daad bistaet.“

„Hand haffver været de Fattiges Fader; Thi baade udi sit værende de Fattigis Forstanderis Embede, som oc udi sit Raadmands Sæde oc endeligen da at Borgemesterskabs Værdighed er hannem bleffven betroed, haffver hand stedze ladet de Fattige *Hospitals* Lemmer her udi Staden høyt været sig angelegne, saa de haffver Aarsage til at begræde hans dødelige Affgang oc sige af Begrædelserne: Ah Herre kom ihu, at vi ere nu Faderløse. Dend Sag, som denne salige Mand icke viste, haffver hand icke holdet sig for god til at udspørge, Thi hand haffver gierne oc ideligen holdet venlige *consilia* med sine *Collegis*, sigendis, som med Raadet til *Jerusalem*, Huad giøre Vi?“¹⁾

¹⁾ Adskillige Vers, dels latinske, dels danske, slutte Bogen, deriblandt et paa Dansk af David Hansen Seidelin og et paa Latin af Johannes Laurentii Schuldth, Sch. Hels. Alumnus.

Hos **Alb. Cammermeyer** i Christiania er udkommet:

F. C. Kjær, Norges Læger i det nittende Aarhundrede;
2den Udgave, Hefte 7—10.

Indhold.

	Side.
Bidrag til Familien Rosenkrantz's Historie i det 16de Aarhundrede, af Overlærer, Dr. A. Heise (forts.)	145
Naar udløde den adelige Slægt Gyldenkrantz? af Archivfuldmægtig E. A. Thomle	185
Organist Johan Ludvig Schweigaard, af Samme, med en Stamtavle.	190
Svar paa Spørgsmaal:	
IX. Om Familien Munch, af Frederik Barfod	213
X. Toldkasserer Nørager, af Archivfuldmægtig E. A. Thomle	216
Spørgsmaal:	
10. Om Frantz Christian Hesselberg, af Fr. Hesselberg	217
Bidrag til Etatsraad Jørgen Elers' Biographi, af Red. (forts.)	218

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Secretairer:
for Norge Bureauchef Alf Collett i Christiania, for Danmark Cand.
polit. G. L. Wad, Tidsskriftets Redacteur, Ørstedsvej Nr. 18,
efter 16. October Ceresvej Nr. 4, Kjøbenhavn V.

Enkelte Hefter sælges ikke særskilt. Til Kjøbs kunne faas
de efterhaanden udkommende fuldstændige Bind for 4½ Gange
Medlemsbidraget.
